

COMMISSIE

Corporate Governance

JAARVERSLAG 2023

Woord vooraf

Hierbij vindt u het jaarverslag van de Commissie Corporate Governance ('Commissie') over 2023. Met dit jaarverslag maakt de Commissie de balans op van haar activiteiten van het afgelopen jaar.

Het jaar 2023 werd o.a. gekenmerkt door de uitvoering van een nieuw onderzoek naar de naleving van de Code 2020 en de publicatie van een studie over duurzame waardecreatie in beursgenoteerde ondernemingen.

De Commissie heeft ook de Belgische, Europese en internationale initiatieven inzake corporate governance op de voet gevolgd en in kaart gebracht wat hun impact is en kan zijn voor de beursgenoteerde ondernemingen.

Tot slot blijft de Commissie via haar website en socialmediakanalen (LinkedIn) communiceren met geïnteresseerden en belanghebbenden over haar werkzaamheden.

Wij wensen u veel leesplezier!

Activiteitenverslag van de Commissie

1. Studies over de Code 2020

(a) Studie naar de naleving van de Code 2020

In 2023 voerden GUBERNA en het VBO een nieuwe studie uit over de naleving van de bepalingen van de Belgische Corporate Governance Code 2020. Deze studie stelt de Commissie Corporate Governance in staat om te begrijpen hoe Belgische beursgenoteerde ondernemingen en hun raden van bestuur gebruik maken van de flexibiliteit die het "pas toe of leg uit"-principe van de Code 2020 biedt.

Uit het laatste onderzoek met betrekking tot 2022 jaarverslagen blijkt dat Belgische beursgenoteerde ondernemingen gemiddeld 93,8% van de bepalingen van de Code 2020 toepassen. In 5,9% van de gevallen hanteren de ondernemingen het "pas toe of leg uit"-principe en geven ze uitleg om afwijkingen te rechtvaardigen. Ten slotte wordt slechts in 0,3% van de gevallen afgeweken van de bepalingen van de Code, zonder dat dit wordt gerechtvaardigd door een toelichting in het jaarverslag.

De Commissie Corporate Governance erkent de duidelijke vooruitgang die in twee jaar is geboekt: in 2020 bedroeg het percentage afwijkingen waarvoor geen uitleg werd gegeven nog 4%. Er is ook een positieve trend in de kwaliteit van de verstrekte uitleg: het aandeel niet-kwalitatieve uitleg is gedaald van 12,3% in 2020 naar 3,1% in 2022. Om de ondernemingen bewust te maken van deze kwestie, heeft de Commissie individuele brieven gestuurd naar alle Belgische beursgenoteerde ondernemingen in de drie belangrijkste indexen (BEL 20, BEL Mid, BEL Small).

Het studieverlag is beschikbaar op de [volgende link](#).

(b) Studie inzake duurzame waardecreatie

De Commissie Corporate Governance heeft GUBERNA de opdracht gegeven om een studie uit te voeren over duurzame waardecreatie, een kernbeginsel van de Code 2020.

Het doel van die studie is om te doorgronden hoe bedrijven, en in het bijzonder hun raden van bestuur, duurzame waardecreatie begrijpen en implementeren. De studie is gebaseerd op een literatuurstudie, interviews met leidinggevendenden van Belgische beursgenoteerde ondernemingen en een schriftelijke enquête.

Een rondetafelgesprek op 15 juni 2023 bood de gelegenheid om de resultaten te bespreken met vertegenwoordigers van Belgische beursgenoteerde bedrijven.

In het algemeen stellen we vast dat de meeste Belgische beursgenoteerde ondernemingen hun duurzaamheidstransitie hebben aangevat en bezig zijn met de volledige integratie van duurzame waardecreatie in hun purpose, strategie, activiteiten, rapportering en governance. Dit is echter een complex proces dat tijd, inspanningen, geld en andere middelen vergt.

Het studieverlag is beschikbaar op de [volgende link](#).

2. Follow-up van nationale, Europese en internationale initiatieven inzake corporate governance

Een van de belangrijke activiteiten van de Commissie is om informatie in te winnen over de nationale, Europese en internationale gebruiken en ontwikkelingen op het gebied van corporate governance. Ze kunnen immers een invloed hebben op de Code en zijn implementatie in de praktijk. Hieronder volgt een selectie van de belangrijkste actualiteiten van het jaar 2023.

(a) Omzetting van de “Women on Board”-richtlijn

Op 23 november 2022 heeft het Europees Parlement de richtlijn “Women on Boards” aangenomen. Dit is de [Richtlijn \(EU\) 2022/2381](#) van het Europees Parlement en de Raad inzake het verbeteren van het genderevenwicht bij bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen en daarmee samenhangende maatregelen. Deze richtlijn moet voor 28 december 2024 zijn omgezet in nationale wetgeving. Een wetsontwerp is momenteel in voorbereiding.

De manier waarop deze richtlijn moet worden omgezet, wordt momenteel besproken binnen de Commissie Corporate Governance, die het proces van omzetting in Belgisch recht van nabij opvolgt.

(b) Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaglegging (ESRS)

Als aanvulling op de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) ontwikkelt de Europese Commissie, via EFRAG, Europese standaarden voor duurzaamheidsverslaglegging (ESRS). De eerste reeks standaarden, die in oktober 2023 werd goedgekeurd, omvat 12 verschillende standaarden die vanaf januari 2024 moeten worden toegepast.

EFRAG heeft ook een vraag- en antwoordplatform gelanceerd. Alle belanghebbenden kunnen vragen ter verduidelijking indienen. Daarnaast werkt EFRAG aan richtsnoeren voor materialiteitsbeoordeling en verslaglegging over de waardeketen ter ondersteuning van de implementatie van de standaarden.

In november 2023 heeft de Commissie Corporate Governance met EFRAG een gedachtewisseling gehouden over de verslaggevingsstandaarden..

(c) Voorstel voor een richtlijn betreffende "due diligence" op het gebied van duurzaamheid

De richtlijn inzake due diligence op het gebied van duurzaamheid zal verplichtingen opleggen aan grote bedrijven met betrekking tot de feitelijke en potentiële negatieve gevolgen voor de mensenrechten en het milieu, met betrekking tot hun eigen activiteiten, de activiteiten van hun dochterondernemingen en die van hun zakenpartners. Bedrijven zullen ook een plan moeten aannemen om ervoor te zorgen dat hun bedrijfsmodel consistent is met de inspanningen om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5°C. In geval van niet-naleving zullen een burgerlijke aansprakelijkheidsregeling en sancties van toepassing zijn.

In december 2023 bereikten de Raad en het Europees Parlement een [voorlopig akkoord](#) over de toekomstige regels. Het dossier werd begin 2024 heropend door het Belgische voorzitterschap van de Raad omdat er geen gekwalificeerde meerderheid van lidstaten kon worden bereikt. Op 15 maart 2024 werd uiteindelijk een akkoord bereikt over een [finale tekst](#), met een verlaging van het toepassingsgebied van de richtlijn. Het Europees Parlement moet nog over de tekst stemmen.

De Commissie Corporate Governance volgt het wetgevingsproces op de voet.

(d) Evolutie van de codes inzake deugdelijk bestuur

In 2023 onderzocht de Commissie Corporate Governance de evolutie van corporate governance codes in België en in het buitenland. Dit resulteerde in een onderzoeksartikel van Prof. Abigail Levrau getiteld "[The Corporate Governance Code as a Tool for Sustainability - Where do we come from and where are we going?](#)" Meer specifiek bestudeerde de Commissie de integratie van duurzaamheidskwesties (ESG) en digitale technologieën in corporate governance codes. De Commissie erkende de relevantie van deze aspecten voor corporate governance en concludeerde dat deze elementen specifieke aandacht zouden kunnen krijgen in een mogelijke toekomstige herziening van de Belgische Corporate Governance Code.

3. Lidmaatschappen

(a) Lid van het European Corporate Governance Codes Network

De Commissie sloot zich in augustus 2011 aan bij het European Corporate Governance Codes Network¹ (ECGCN). Dat informeel netwerk bestaat uit organisaties die de redactie en/of monitoring van de corporate governance codes op zich nemen binnen de Europese Unie. Op dit ogenblik zijn 26 landen van hoofdzakelijk de Europese Unie in dat netwerk vertegenwoordigd.

Het ECGCN is in de eerste plaats bedoeld om opinies, ervaringen en 'best practices' uit te wisselen met betrekking tot het deugdelijk bestuur van beursgenoteerde ondernemingen. Daarnaast deelt het ECGCN eveneens feitelijke informatie over de inhoud en de implementatie van de nationale corporate governance codes met de Europese autoriteiten en andere belanghebbenden.

Het ECGCN komt twee keer per jaar samen, vaak op hetzelfde ogenblik als de Europese Corporate Governance Conferenties die georganiseerd worden in het kader van het Europees voorzitterschap, en houdt regelmatig contact via e-mail.

Odile de Brosses, Directeur van de juridische diensten van L'Association française des entreprises privées (AFEP), treedt op als voorzitter van het netwerk.

België wordt vertegenwoordigd door Nicolas Coomans (Commissie Corporate Governance en GUBERNA) en Sébastien Denoiseux (Commissie Corporate Governance en VBO).

In 2023 kwam het ECGCN twee keer bijeen, op 30 januari en 3 november. De vergadering van 30 januari was gericht op regelgevingsinitiatieven op Europees niveau, ESG-kwesties in codes voor corporate governance en het monitoren van de naleving van de codes voor corporate governance. Tijdens de bijeenkomst op 3 november bespraken de leden de herziening van de corporate governance-principes van de OESO en de G20.

---

¹ <http://www.ecgcn.org>

(b) Seven Chairs Group

In 2020 werd de voorzitter van de Belgische Commissie Corporate Governance lid van de ‘Seven Chairs Group’, een groep van voorzitters van de bestuursorganen van de Corporate Governance Codes (hierna de ‘Codes’ genoemd) in Frankrijk, Duitsland, Italië, Nederland, Zweden, het Verenigd Koninkrijk en voortaan ook België.

Die groep fungeert als een informeel forum voor de dialoog over de rol van de codes in Europa. Ze komt bijeen om standpunten en ervaringen uit te wisselen over de ontwikkeling van de regelgeving en de marktpraktijken en streeft naar een gemeenschappelijk begrip van de voordelen van de codes en de voorwaarden voor een succesvolle werking ervan.

In 2020 ging de jaarlijkse vergadering over de engagementen voor duurzaamheid in de corporate governance codes. In 2021 bespraken de voorzitters diverse onderwerpen, zoals de naleving van codes inzake deugdelijk bestuur, ESG-kwesties, genderdiversiteit en de organisatie van algemene vergaderingen. Er zijn geen vergaderingen in 2022 gehouden. Tot slot heeft de groep in 2023 een aantal kwesties besproken, waaronder de integratie van duurzaamheid in codes voor corporate governance, het probleem van volmachtadviseurs en de communicatie met aandeelhouders.

4. Communicatie

Door middel van de website wil de Commissie de beursgenoteerde ondernemingen en alle stakeholders inzake corporate governance op de hoogte houden van de werkzaamheden van de Commissie alsook van relevante (wettelijke) ontwikkelingen inzake deugdelijk bestuur voor beursgenoteerde ondernemingen.

De website bevat informatie over o.a. de Code 2020 en de samenstelling en werking van de Commissie. De website bevat eveneens toelichtingsnota's en handige instrumenten die de beursgenoteerde ondernemingen ondersteunen in de toepassing van hun corporategovernancebeleid. Die zullen waar nuttig/nodig geactualiseerd en/of bijgestuurd worden. Daarnaast geeft de website ook een overzicht van de Belgische wetgeving inzake corporate governance, van de hangende Belgische wetsvoorstellen inzake corporate governance én van de Europese initiatieven inzake corporate governance.

Via haar website en via e-mail ontvangt de Commissie regelmatig vragen over de context van corporate governance in België.

Daarnaast is de Commissie ook actief op sociale media (LinkedIn).

Over de Code 2020 en de Commissie

1. De Belgische Corporate Governance Code 2020 ('Code 2020')

Op 9 mei 2019 publiceerde de Commissie Corporate Governance de derde editie van de Belgische Corporate Governance Code ('Code 2020').

De Code 2020 is opgebouwd rond tien principes, die als essentiële pijlers worden gezien van goede governance. Die principes werden verder uitgewerkt in een aantal bepalingen die aanbevelingen vormen voor de effectieve implementatie ervan. Alle beursgenoteerde vennootschappen worden geacht de principes te allen tijde toe te passen. Ze worden tevens geacht om alle bepalingen toe te passen, tenzij ze een afdoende reden geven voor het afwijken van een bepaling, rekening houdend met hun specifieke situatie.

De Code 2020 is van toepassing op vennootschappen naar Belgisch recht waarvan de aandelen verhandeld worden op een gereguleerde markt ('genoteerde vennootschappen') zoals gedefinieerd in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Op 17 mei 2019 werd het koninklijk besluit van 12 mei 2019 houdende aanduiding van de na te leven code inzake deugdelijk bestuur door genoteerde vennootschappen gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Voortaan zijn Belgische genoteerde vennootschappen verplicht om de Belgische Corporate Governance Code 2020 aan te duiden als referentiecodelid in de zin van artikel 3:6 § 2 4de lid van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

De Code 2020 is verplicht van toepassing op de boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2020 ('verplichte toepassing'). De vennootschappen konden er echter voor kiezen om de Code reeds toe te passen voor de verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2019 ('optionele toepassing'). In beide gevallen vervangt de Code de Code 2009.

2. De Commissie Corporate Governance

Op 22 januari 2004 werd de Commissie Corporate Governance geïnstalleerd. De Commissie werd opgericht op initiatief van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA), het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) en Euronext Brussels en had tot doel een unieke referentiecode voor de Belgische genoteerde ondernemingen uit te werken.

In mei 2007 nam de Commissie een duurzamere vorm aan en koos zij voor het statuut van een private stichting. Ook werd de Commissie uitgebreid om bepaalde stakeholders, zoals het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR), de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) en de Belgische Vereniging van Beursgenoteerde Vennootschappen (BVBV), op te nemen.

Het hoofddoel van de Commissie Corporate Governance bestaat erin om bij te dragen aan de ontwikkeling van corporate governance bij Belgische genoteerde vennootschappen. Zij doet dat door een regelmatige follow-up van de toepassing van de Belgische Corporate Governance Code te verzekeren, door ervoor te zorgen dat de bepalingen van de Belgische Corporate Governance Code relevant blijven voor de genoteerde vennootschappen en regelmatig worden bijgewerkt op basis van de praktijk, van de wetgeving en van de internationale normen, en door adviezen te verstrekken of standpunten te formuleren over elk regelgevend kader of ander initiatief inzake corporate governance.

De Commissie wordt bijgestaan door een Permanente Werkgroep die wordt voorgezeten door de heer Arie Van Hoe. Nemen eveneens deel aan die werkgroep: Sandra Gobert, vertegenwoordigers van Euronext, het VBO en het IBR. Een vertegenwoordiger van de FSMA woont de vergaderingen van de werkgroep bij.

Daarnaast maakt de Commissie gebruik van ad-hocwerkgroepen rond specifieke thema's die uitgediept worden of waarover toelichtingsnota's worden ontwikkeld. Medewerkers van het VBO en GUBERNA zijn respectievelijk verantwoordelijk voor het administratief beheer en de wetenschappelijke werkzaamheden van de Commissie.

De raad van bestuur van de Commissie vergadert doorgaans een viertal keer per jaar. In 2023 kwam de raad vier keer samen (op 15 maart, 21 juni, 27 september en 29 november).

Samenstelling van de raad van bestuur

In 2023 onderging de samenstelling van de raad van bestuur verschillende wijzigingen:

- Op 15 maart 2023 trad Thomas Leysen af als voorzitter van de Raad van Bestuur en legde hij zijn bestuursmandaat neer. De heer Bart De Smet nam vanaf die datum het voorzitterschap van de raad van bestuur over.
- Op 21 juni 2023 heeft Vincent Van Dessel ontslag genomen als bestuurder. De heer Benoit van den Hove, de nieuwe CEO van Euronext Brussels, werd benoemd als bestuurder van de Commissie Corporate Governance.
- Op 27 september 2023 heeft Olivier Chapelle zijn mandaat als bestuurder beëindigd.

De samenstelling van de raad van bestuur is op 31 december 2023 als volgt:

Voorzitter

Bart De Smet

Leden

Benoît Bayenet, Harold Boël, Frank Donck, Sandra Gobert, Audrey Hanard, Aminata Kaké, Hilde Laga, Jean-Paul Servais, Benoit van den Hove, Arie Van Hoe, Patrick Van Impe, Patrick Vermeulen.

De leden van de Commissie worden geselecteerd op basis van hun ervaring en deskundigheid inzake deugdelijk bestuur. Bij de samenstelling van de Commissie wordt eveneens gestreefd naar een voldoende representativiteit van de belangrijkste belanghebbenden inzake deugdelijk bestuur in België.